

RISKHANTERINGSPOLICY

Fastställd av styrelsen 2026-06-15

Syfte

Clowner utan Gränser policy för riskhantering är det överordnade styrande dokumentet i organisationens arbete med riskhantering. Syftet med policyn är att säkerställa en ändamålsenlig riskhantering, principer för regelbunden intern kontroll, bidra till att Clowner utan Gränser uppnår uppställda mål och att god hushållning sker med samtliga resurser i verksamheten. Detta innebär att på ett effektivt och ändamålsenligt sätt hantera risker så att organisationen med rimlig säkerhet fullgör verksamhetskraven.

Med riskhantering menas alla systematiska aktiviteter för att styra verksamheten med avseende på risker. Med risker avses alla osäkerheter som kan påverka Clowner utan Gränser förmåga att uppnå sina mål. Risker ska identifieras i ett så tidigt skede som möjligt och hanteras utifrån den grad av påverkan som de kan ha på organisationen. Clowner utan Gränser riskbenägenhet ska generellt sett vara låg.

Riskerna som potentiellt kan påverka säkerheten eller hälsan för Clowner utan Gränser målgrupper, medlemmar, artister och medarbetare, vårt uppdrag eller varumärke ska särskilt prioriteras. Vidare ska riskhanteringen bidra till att kansli och styrelse har relevanta och ändamålsenliga underlag för beslut vid såväl planering, genomförande som uppföljning av mål.

Ansvar

Styrelsen är ytterst ansvarig för riskhanteringen och bedriver sitt arbete i enlighet med styrelsens arbetssätt. Vidare är styrelsen ytterst ansvarig för att årligen avgöra vilken risktolerans som är lämplig. Generalsekreterare och styrelse är ansvariga för att begränsa och följa upp verksamhetens risker och för att säkerställa att verksamheten bedrivs med god intern styrning och kontroll.

Generalsekreteraren är ansvarig för att löpande underrätta styrelsen om nya potentiella risker och eventuella förändringar i aktuella riskbedömningar. Styrelsen ansvarar för att under styrelsemöten följa upp och granska de aktuella risker som listats i den interna riskanalysen.

Misstänkta oegentligheter, allvarliga missförhållanden eller överträdelser av lagar, interna styrdokument eller organisationens värderingar ska rapporteras genom Clowner utan Gränser visselblåsarfunktion i enlighet med organisationens visselblåsarpolicy.

Ansaret för riskhantering ska följa principen om de tre försvarslinjerna:

- Första linjen: den operativa verksamheten som äger och hanterar risker dagligen
- Andra linjen: efterlevnad av lagar, regler, interna policys och riktlinjer
- Tredje linjen: intern- och externrevisionen som ger en oberoende granskning

Principer för riskhantering

Clowner utan Gränser arbete med riskhantering baseras på internationella standarder och utgår från följande fem principer. Principerna är vägledande men inte tvingande.

Ansvarsprincipen innebär att den som har ansvar för hela eller en del av verksamhet under normala förhållanden också ska göra det under en krissituation.

Likhetsprincipen innebär att under risk, störning, avbrott, olycka eller kris ska verksamheten så långt möjligt fungera på samma sätt som under normala förhållanden.

Närhetsprincipen innebär att risker och kriser hanteras där osäkerheten finns och där de påverkar eller inträffar, av närmast berörda och ansvariga.

Proaktivitetsprincipen innebär ett ansvar att omedelbart agera på potentiella risker även i ett oklart läge. Initiativ till hantering av händelser ska tas i ett så tidigt skede som möjligt.

Rimlighetsprincipen innebär risker i verksamheten ska åtgärdas så långt det är rimligt möjligt med tillgängliga insatser till dess att den kvarstående risken är tolerabel.

Process för riskanalys och riskhantering

En riskanalys ska genomföras enligt följande steg:

1. Identifiera risker – vilka händelser eller omständigheter kan påverka måluppfyllelse, verksamhet, säkerhet eller varumärke.
2. Bedöma sannolikhet – hur troligt det är att risken inträffar.
3. Bedöma konsekvens – vilken påverkan risken skulle ha om den inträffar.
4. Värdera risknivå – en samlad bedömning av riskens allvarlighetsgrad.
5. Identifiera åtgärder – vilka insatser som kan minska sannolikhet och/eller konsekvens.
6. Utse ansvarig – vem som ansvarar för att hantera och följa upp risken.
7. Dokumentera – riskanalysen ska dokumenteras, sparas och delas med berörda.

Riskhantering ska ske löpande genom att identifierade åtgärder genomförs och följs upp.

När riskanalys ska genomföras

Riskanalys ska genomföras på både organisations- och projektnivå:

- Årligen på organisationsnivå som en del av verksamhetsplanering och uppföljning
- Vid planering av nya projekt eller insatser
- Inför internationella resor eller verksamhet i nya kontexter
- Vid större förändringar i verksamheten
- Vid större förändringar i organisationens digitala system eller vid förändringar som påverkar informationssäkerhet eller behandling av personuppgifter (GDPR)
- Vid planering av större evenemang, både riktade till målgrupp och öppna för allmänheten
- När nya risker identifieras

Riskanalys ska vara en integrerad del av planering, genomförande och uppföljning av verksamheten.

Samverkan i riskanalys

Riskanalyser ska genomföras i samverkan mellan relevanta funktioner inom organisationen. Detta kan inkludera projektledare, generalsekreterare, övrig personal samt vid behov styrelse och samarbetspartners.

Syftet är att säkerställa att olika perspektiv, erfarenheter och kompetenser tas tillvara i analysen.

Godkännande och uppföljning

Den övergripande riskanalysen för organisationen fastställs av styrelsen årligen.

Riskanalyser på projektnivå tas fram av ansvarig projektledare.

Uppföljning av identifierade risker och åtgärder ska ske löpande och rapporteras inom ramen för ordinarie uppföljning.

Krishantering

Riskhantering syftar till att förebygga, identifiera och minska risker innan de inträffar. Om en allvarlig incident eller kris ändå uppstår ska organisationen agera i enlighet med Clowner utan Gränsers krishanteringsplan. Krishanteringsplanen beskriver organisationens ansvar, beslutsvägar och kommunikation vid incidenter och kriser och kompletterar denna policy.